

Ils deputads sa dostan cunter il rimnar datas

Unificaziun davart ils registers d'abitants

■ **(anr/vi) Il cussegl grond limitescha la competenza da la regenza pertugant il rimnar datas en il register d'abitants. Tenor il sboz da lescha avess la regenza pudì fixar ulteriurs puncts, tar ils quals ins dastga rimnar datas.** Nunspegtadamain è sa furmada ier l'opposiziun en il parlament chantunal. La lescha davart il register d'abitants n'ha strusch dà da discutir en la cumissiun ed era tar la consultaziun hai dà mo critica minima. Mo ina solia partida politica aveva insumma fatg la bregia da prender posiziun. Perquai èsi stà ina surpraisa per *Jon Domenic Parolini*, president da la cumissiun, che deputads da

pliras partidas han ier tuttenina exprimì resalvas massivas.

La protecziun da datas na saja betg garantida a moda suffizienta, hai gì num en il cussegl grond. La regenza survegnia tenor il sboz da la lescha bunamain «carte blanche» ed i dovria perquai exnum modificaziuns en la nova lescha davart ils registers d'abitants. Questa discussiun avess ins stuì cumenzar pli baud, numadamain en la consultaziun ed en la cumissiun, ha Parolini fatg attent.

Evitar il burgais da vaider

Il crap da stgarpitsch è stà in artigel che surlascha a la regenza la pussaivladad da de-

finir ulteriurs puncts, tar ils quals i vegn rimnà datas en il register d'abitants. *Michael Pfäffli* (pld/Engiadin'Ota) ha proponì da stritgar quest artigel. La regenza posia uschiglio laschar rimnar datas da tuttas guisas. La quintessenza saja il burgais da vaider. Era *Bruno Tscholl* (pbd/Cuira) ha avertì da memia grondas competenzas per la regenza. *Rudolf Kunz* (pld/Cuira) ha concedì ch'i saja forsa interessant da savair quants giats u autos ch'i dettia en il Grischun. Ma quai na saja nagina raschun per porscher via libra a la regenza.

Tge èsi cun facebook?

Tgi che veglia evitar da daventar in bur-

gais da vaider dastgia avair nagina carta da credit, nagina carta da cumulus ed era betg duvrar facebook, ha avertì cusseglier guvernativ *Hansjörg Trachsel*. Il stadi rimnia paucas datas – mo quellas che sajan necessarias. Plinavant pretendian gist ils deputads sezs cun ina pluna intervenziuns che la regenza stoppia dar scleriment davart ils pli differents secturs. Per pudair responder a las dumondas parlamentaras stoppia la regenza relevar datas.

In cumpromiss ed in votum emoziunal

Carlo Portner (pcd/Tschintg Vitgs) ha la finala formulà in cumpromiss. La regenza dastga laschar rimnar datas sulet sch'i exista ina basa legala. Quai munta: Sch'ina autra lescha chantunala pretendia talas datas, dastgan ellas vegnir rimnadas en il register d'abitants. Portner ha tegnì in votum emoziunal pertugant las lavinas da palpì ed ils mantuns da mesadis che na vegnian gnanca pli chapids en l'administraziun chantunala.

Pfäffli ha retratg sia proposta da stritgar l'artigel e recumandà da suandar il cumpromiss da Portner. Cun 73 tar 26 vuschs ha il cussegl grond lubì la limitaziun da las competenzas da la regenza.

Gia introducì en il Grischun

En la votaziun finala ha il cussegl grond deliberà la lescha davart ils registers d'abitants cun 88 tar 0 vuschs cun 5 abstenziuns. La lescha ha la finamira d'unifitgar ils registers d'abitants tenor las directivas da la confederaziun che armonisescha er ils registers d'uffizi civil, dals esters e dals fugitivs. Las datas vegnan uss registradas a moda electronica.

Las disposiziuns transitoricas èn gia vegnidas introducidas il 2008 en il Grischun. L'introducziun da la numeraziun

d'abitaziuns ha procurà per intginas dumondas.

La lescha davart ils registers d'abitants è suttamessa al referendum facultativ.

Dumbrar ils Rumantschs?

Quest onn na datti nagina dumbraziun dal pievel pli cun formulars. Per ademplir la lescha da linguas sto il chantun dentant pudair dumbrar ils Rumantschs da singulas vischnancas.

La confederaziun fa quest onn ina dumbraziun electronica che sa basa sin ils registers d'abitants. Perquai ha il Grischun gia introducì transitoricamain il 2008 las directivas federalas per ils registers d'abitants. Davart il dumber da Rumantschs en Svizra u en il Grischun na vegn la dumbraziun electronica dentant betg a dar scleriment. La lescha da linguatgs chantunala pretendia dentant la definiziun da vischnancas rumantschas u da vischnancas bilinguas – tut tenor il dumber d'abitants rumantschs. Perquai ston ins en l'avegnir pudair dumbrar ils Rumantschs en ina vischnanca. La lescha davart ils registers d'abitants lubeschia ina tala dumbraziun communal, ha ditg cusseglier guvernativ *Hansjörg Trachsel* suenter la debatta. Ma i dettia mo quatter u tschintg vischnancas, nua ch'ina tala dumbraziun saja forsa necessaria entaifer ils proxims onns.

Cun fiu ed ardiment ha deputà Carlo Portner (pcd/Tschintg Vitgs) argumentà cunter las lavinas da palpì ed il rimnar datas.